

законні права та інтереси контрагентів, споживачів та самої держави, в тому числі і відшкодування збитків учасників товарообігу самої держави. Господарсько-правова відповідальність є одним із важелів механізму господарювання, і в цьому визначається його особливість.

Література

1. Копейчиков В.В. Правознавство: підручник / В.В. Копейчиков. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 736 с.
2. Мельник О.О. Господарське право: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / О.О. Мельник – К.: КНЕУ, 2005. – 208 с.
3. Малейн Н.С. Имущественная ответственность в хозяйственных отношениях / Н.С. Малейн. – М.: Наука, 1968. – 207 с.
4. Кравчук С.Й. Господарське право України: навч. посіб. / С.Й. Кравчук. – К.: Кондор, 2007.– 264 с.

УДК 347 (043.2)

Кондратчук С. А., Попович Ю. В., студенти,
Навчально-науковий юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Беззубов Д.О., д.ю.н., доцент

ОСНОВНІ АСПЕКТИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ БІРЖОВИХ УГОД ТА ЇХ ВІДМІННІСТЬ ВІД БІРЖОВИХ ОПЕРАЦІЙ

Біржова угода- це бажана кінцева мета всіх учасників біржових торгів. Правова природа біржової угоди досить складна та неоднозначна, має різноманітні інтерпретації свого існування та доволі багато складнощів при укладанні, а отже потрібно детально з'ясувати суть даної діяльності.

Законодавець не дає чіткого та розширеного тлумачення біржових угод, проте Господарський кодекс визнає біржові угоди, як такі, що укладені учасниками біржової торгівлі договори, щодо біржового товару, на біржових торгах у строк й у порядку, установленому Уставом біржі й Правилами біржової торгівлі. Біржові угоди підлягають правовому регулюванню за Господарським кодексом України та Законом України «Про товарну біржу» [3].

Для легкого розпізнання біржової угоди, законодавець наділив її розширеним рядом умов:

- а) вона являє собою купівлю-продаж, поставку та обмін товарів, допущених до обігу на товарній біржі;
- б) її учасниками є члени біржі;
- в) вона подана до реєстрації та зареєстрована на біржі не пізніше наступного за здійсненням угоди дня [2].

Біржові угоди носять досить різнобічний характер. Вони можуть бути

укладені як у вигляді типового договору купівлі-продажу, його більш складних модифікацій, так і в формі договірних конструкцій, які раніше не були відомі цивільному законодавству та мають певні особливості порівняно з умовами договору купівлі-продажу. Міжнародні норми виділяють три основні види біржових угод на реальний товар: ф'ючерсні (термінові) угоди, угоди зі страхування (хеджування) та опціонні контракти. Всі вищеперераховані угоди за своєю природою є взаємними, тобто для їх існування необхідне волевиявлення обох сторін, інакше договір не підпадає під ознаки біржової угоди. У зв'язку з цим частішають випадки застосування правил двосторонніх та багатосторонніх договорів до біржових угод.

Варто зазначити, що біржові угоди за своєю природою є алеаторними, тобто досить ризикованими. Договори та угоди, що містять ознаку алеаторності завжди мають у собі певну умову, згідно якої неможливо чітко визначити, чи буде результат укладення договору прибутковим, чи навпаки-принесе чималу кількість збитків. Кінцевий результат залежить в першу чергу від цінових коливань.

Чинне законодавство на практиці іноді заміняє поняття «біржова угода» на «біржова операція», таким чином ототожнюючи ці два терміни. Але насправді поняття «біржова операція»- це лише процес підготовки до «біржової угоди», тобто певний передуючий етап, на якому здійснюється підготовка до укладення біржової угоди. Проблематика даної розбіжності заключається в тому, що законодавець не дає чіткого розмежування між обома поняттями, чим зумовлює виникнення помилок при використанні цих термінів [1, с. 155].

Існують три основні етапи укладення біржової угоди:

1. Усна пропозиція та взаємне погодження брокерів на укладення певної біржової угоди, оголошена під час публічно проведених торгів. Даний етап має бути обов'язково зафіксований марклером.

2. Марклер оголошує реєстраційний номер покупця та зазначає ціну.

3. Заключний етап, на якому продавець та покупець підтверджують укладення угоди, підписуючи відповідний документ.

Важливою ознакою є те, що продавець та покупець не мають права укладати дану угоду самостійно, а лише за допомогою представників, якими можуть бути брокери, дилери або іншими фахівцями біржі.

Основна відмінність сутності понять «біржова операція» та «біржова угода» в тому, що остання укладається вже під час ведення біржових торгів, а «біржова операція» проводиться поза біржею.

На думку професора Щербини В.С. «біржова операція» являє собою певні дії, виконання яких спричинене «біржовою операцією», тобто ці поняття мають різний правовий характер. Вчений розглядає біржову угоду як одну із ланок біржової операції.

Підтримує дану позицію й відомий дослідник біржової діяльності

Б.В. Губський, який переконаний, що «біржова операція»-це є сукупність дій учасників біржової торгівлі й персоналу біржі зі здійснення й реалізації «біржових угод». Учений наголошує, що для розуміння механізму функціонування біржової торгівлі важливо знати суть і види, як біржових угод – двосторонніх договорів про виконання зобов'язань, так і біржових операцій – окремих дій у ряді подібних, спрямованих на здійснення угоди.

Отже, можна зазначити, що біржові угоди-досить перспективний вид договорів, який потребує досконалішого правового регулювання, аніж те, яке наявне зараз. У зв'язку з неточним наданням інформації та відсутності чіткої межі між поняттями «біржова операція» та «біржова угода», досить легко допуститися помилки при застосуванні цих понять в теорії.

Література

1. Берлач А.І. Біржове право України: навч. посіб. / А.І. Берлач. – К.: Університет «Україна», 2007. – 316 с.
2. Про товарну біржу: Закон України від 10 грудня 1991 р. із змін. і допов. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 10. – Ст. 139.
3. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. із змін. і допов. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, № 19-20, № 21-22. – Ст. 144.
4. Котирло О.О. Біржове право: навч. посіб. / О.О. Котило. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 268 с.

УДК 347.457:[004.738.5.339(043.2)

Крук А. С., Конопацька К. Ю., студентки,
Навчально-науковий юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Беззубов Д.О., д.ю.н., доцент

ЕЛЕКТРОННИЙ ТРЕЙДИНГ – СУЧАСНА ТЕХНОЛОГІЯ БІРЖОВОЇ ТОРГІВЛІ

Біржі існують уже майже п'ять століть. Але за час свого функціонування учасники торгівлі використовували лише кілька технологій проведення біржових торгів. Це, перш за все, було зумовлено їхньою консервативністю, небажанням погодитися на відміну традиційних публічних біржових торгів у обмеженому колі добре знайомих між собою біржових брокерів. Закритість (клубність, елітарність) біржової торгівлі дозволяла ретельно вивчати кандидатів у нові члени біржі, оскільки процедура вступу, крім детального ознайомлення з бізнесом претендента, передбачала обов'язкові рекомендації двох відомих та шановних членів біржі.

Як свідчить світовий досвід, все більших масштабів набуває